

ความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้*

THE CAPABILITIES AND EFFICIENCY OF THE BOOKKEEPERS IN ACCOUNTING FIRMS IN THE SOUTHERN REGION

นภาพร ชูเปียแต่ง

Navaporn Koopeateng

อุทิศ เสือแก้ว

Utida Suakaew

ชลดา มนัสทรง

Chonlada Manassong

มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

Rattana Bundit University, Thailand

E-mail: doun24@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี ในจังหวัดภาคใต้ จำนวน 185 ราย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์เบื้องต้นด้วยค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรสาเหตุด้วยค่าสถิติองค์ประกอบการขยายความแปรปรวนเพื่อทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรสาเหตุ และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความสามารถ ด้านการสอบบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และความรู้ความสามารถด้านภาษีอากรส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความรู้ความสามารถด้านการทำบัญชี และด้านภาษีอากรส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับลูกค้า และความรู้ความสามารถด้านการทำบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านมาตรฐานการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ความรู้ความสามารถด้านภาษี

* Received 30 March 2021; Revised 23 April 2021; Accepted 26 April 2021

อากรมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีมากที่สุด ดังนั้นผู้ทำบัญชีจึงต้องพัฒนาความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องและนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านบัญชี เป็นที่น่าเชื่อถือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ

คำสำคัญ: ความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี, ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน, สำนักงานบัญชี, ภาคใต้

Abstract

The objective of this article to study the capabilities and efficiency of the bookkeepers in accounting firms in Southern region, this research is a quantitative research. The sample used in this study is the 185 bookkeepers who works in an accounting firm in Southern region, researchers determined sample size using the Taro Yamane formula at a 95% confidence level. The questionnaire was used to collect data and the statistics used for data analysis include Pearson Product Moment Correlation and independent analysis of causal variables with Variance Inflation Factor (VIF). The hypothesis has been tested using Multiple Regression Analysis. The results of the research showed that the audit capability affects the performance of the bookkeeper in accordance with accounting standards and taxation capability affect the use of information technology in the preparation of accounts statistically significant at the level of 0.01. The accounting capability and taxation affect the efficiency of the work of coordinating with customers also accounting knowledge affects efficiency in accounting standard practice statistically significant at a level of 0.05. When considering overall, it was found that taxation knowledge had the most effect on the performance of the bookkeeper. Thus, bookkeepers have to continually develop their knowledge and apply them on their work and provide accountants with effective performance and there is a standard of accounting practice resulting in credibility and confidence to clients.

Keywords: The Capabilities of The Bookkeepers, Efficiency, Accounting Firms, Southern Region

บทนำ

ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้ห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจ ในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และต้องจัดให้มีการทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชี ที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนด เพื่อจัดทำบัญชี และต้องควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้จัดทำบัญชีให้ตรงต่อความเป็นจริงและถูกต้อง (มาตรา 19) เพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน สถานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ตามความเป็นจริง และตามมาตราฐานการรายงานทางการเงิน โดยมีเอกสารประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (มาตรา 20) งบการเงินต้องมีรายการย่อตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี (มาตรา 11 วรรค 3) เมื่อจัดทำบัญชีและงบการเงินเสร็จแล้ว งบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุน สินทรัพย์ หรือรายได้ รายการใดรายการหนึ่งหรือทุกรายการ ไม่เกินที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (มาตรา 11 วรรค 4) ทั้งนี้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามมาตรา 8 ดังกล่าวไม่สามารถกระทำการเองได้ (พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543, 2543) ดังนั้นผู้บริหารของกิจการจึงเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนกิจการ (นิพนธ์ เห็นโชคชัย ชนะ และศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2563) และมีความรับผิดชอบต่องบการเงิน ดังนี้ 1) จัดให้มีการทำบัญชี โดยหาผู้ทำบัญชีให้มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดมาจัดทำบัญชี และงบการเงิน 2) ควบคุมดูแลให้ผู้ทำบัญชี จัดทำบัญชีให้มีความถูกต้องครบถ้วน และเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 3) การจัดทำงบการเงินต้องมีรายการย่อตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนด 4) ต้องจัดให้มีการตรวจสอบงบการเงินโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนขนาดเล็ก 5) ต้องยื่นงบการเงินต่อสำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ผู้บริหารสามารถจัดหาผู้ทำบัญชีเพื่อจัดทำบัญชี และงบการเงินให้ถูกต้องครบถ้วน ทันต่อเวลา โดยอาจมีพนักงานบัญชีซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัทเองก็ได้ หรือการให้สำนักงานบัญชีจัดทำบัญชีให้ก็ได้ ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจแขนงต่าง ๆ มีการเจริญเติบโต ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันกันมากขึ้น ทำให้ผู้บริหารของแต่ละธุรกิจมุ่งความสนใจไปทางด้านการจัดการ การตลาด จึงเลือกให้สำนักงานบัญชีเข้ามาดูแลงานบัญชี เพื่อให้การจัดทำบัญชีมีความถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มีความรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์

สำนักงานบัญชีจึงมีบทบาทความสำคัญ เป็นอีกหนึ่งทางเลือกให้ผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ตัดสินใจเลือกใช้บริการจัดทำบัญชี (ปรีศนิ ภายพันธ์และนธิ เหมมันต์, 2557) ซึ่งจากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าพบว่าสำนักงานบริการรับทำบัญชีทั้งหมดในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 8,391 สำนักงาน (กรมพัฒนาธุรกิจ

การค้า, 2563) มีสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่แจ้งรายละเอียดของสำนักงานต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวนทั้งสิ้น 4,081 สำนักงาน ในจำนวนดังกล่าวเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีในภาคใต้จำนวน 343 สำนักงาน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563) ในสำนักงานบัญชีจะมีผู้ทำบัญชีมีหน้าที่จัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และข้อกำหนดต่าง ๆ ทางกฎหมาย ซึ่งต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี แต่เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ทำบัญชีจำนวนมาก จากข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2562 ผู้ทำบัญชี (คงอยู่) มีจำนวน 68,805 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 3,481 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562) ในการปฏิบัติของผู้ทำบัญชีแม้จะมีมาตรฐานในวิชาชีพ และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน แต่การปฏิบัติงานก็ยังคงมีการจัดทำที่แตกต่างกัน ซึ่งจากข้อมูลของสำนักกำกับดูแลธุรกิจพบข้อบกพร่องในการทำบัญชีของธุรกิจรับทำบัญชีอยู่ในอัตราสูง อาทิเช่น ข้อบกพร่องเกี่ยวกับเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ข้อบกพร่องเกี่ยวกับการบันทึกบัญชี และข้อบกพร่องเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน (สำนักกำกับดูแลธุรกิจ, 2553) ข้อบกพร่องต่าง ๆ อาจลดความน่าเชื่อถือในตัวผู้ทำบัญชีได้ การประกอบวิชาชีพนั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานมีความน่าเชื่อถือ ผู้ทำบัญชีจะต้องขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และต้องมี การพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง (CPD) 12 ชั่วโมงต่อปี (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560) เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และให้งานบริการมีความน่าเชื่อถือ ให้สมกับคำว่า “วิชาชีพบัญชี” ซึ่งต้องมีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีขั้นสูงเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีความสามารถภายใต้สภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และผู้ทำบัญชียังถือเป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountancy: IFAC) อีกด้วย ดังนั้นจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากล ที่ออกโดย IFAC (International Education Standard: IES) ซึ่งมีทั้งหมด 8 ฉบับ IES 2 Initial Professional Development - Technical Competence (Revised) ได้กำหนดผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ประกอบด้วยความรู้ความสามารถ (ระดับความเชี่ยวชาญ) 1) ด้านการบัญชีการเงินและรายงานทางการเงิน 2) การบัญชีบริหาร 3) การเงินและการบริหารการเงิน 4) ภาษีอากร 5) การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น 6) การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน 7) กฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจ 8) เทคโนโลยีสารสนเทศ 9) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและองค์กร 10) เศรษฐศาสตร์ 11) กลยุทธ์ธุรกิจและการจัดการ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560) และจากการรวบรวมข้อมูลบริการของสำนักงานบัญชีคุณภาพจังหวัดภาคใต้จำนวนทั้งสิ้น 20 สำนักงาน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563) และจากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า บริการของสำนักงานบัญชีคุณภาพส่วนใหญ่ คือ การจัดทำบัญชี การให้บริการด้านภาษีอากร

การตรวจสอบบัญชี การวางระบบบัญชี และการอบรมสัมมนา (เพ็ญธิดา พงษ์ธานี, 2552); (ปาริชาติ มณีนัยและคณะ, 2559)

จากที่กล่าวมาในข้างต้นผู้ทำบัญชีซึ่งเป็นวิชาชีพบัญชีที่ต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากทางด้านการจัดทำบัญชี เนื่องจากงานของผู้ทำบัญชีคือการให้บริการทั้งด้านการบัญชีและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การจะให้ผู้รับบริการเกิดความเชื่อถือเชื่อมั่นในตัวผู้ทำบัญชีได้ ก็ต้องเกิดจากผลของงานที่มีประสิทธิภาพของผู้ทำบัญชี ดังนั้น เพื่อให้มีการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีตจากการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการเพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า รวมทั้งเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง ในฐานะของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และวิชาชีพบัญชี ตลอดจนเตรียมความพร้อมสำหรับการก้าวไปสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้

2. เพื่อตรวจสอบปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถ (ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ด้านการประสานงานกับลูกค้า ด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำบัญชี) ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีจังหวัดภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ความรู้ความสามารถ ได้แก่ ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี ได้แก่ ด้านการประสานงานกับลูกค้า ด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำบัญชี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้ทำบัญชีที่มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชี ให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานธุรกิจที่เป็นลูกค้าของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภาคใต้ที่มีการแจ้งรายละเอียดไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 343 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 (Yamane, T., 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ จำนวน 185 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ที่พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดการวิจัย แบ่งเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชี แบบสอบถามส่วนที่ 1 และ 2 เป็นแบบ Checklist ส่วนที่ 3 ความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี แบบสอบถามส่วนที่ 3 และ 4 เป็นแบบประเมินค่าแบบ Likert's Scale ให้ค่าคะแนนตามความสำคัญของตัวแปรในลักษณะที่เรียกว่า Weight Rating โดยกำหนดระดับออกเป็น 5 ระดับ และส่วนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับโครงสร้างหลักเนื้อหา (The Index of Item Objective Congruence: IOC) คัดเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ (Rorinelli, R.J. & Hambleton, R.K., 1977) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จำนวน 30 ชุด หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคอัลฟา (Cronbach's Alpha) ซึ่งหากมีค่าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงสูง (Nunnally, J.C., 1978) ทั้งนี้แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.951

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังที่อยู่ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภาคใต้ที่ได้แจ้งรายละเอียดไว้ในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563) ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามตอบกลับมารอบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง คือ 185 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งสถิติที่ใช้ออกตามลักษณะของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชี ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ความรู้ ความสามารถของผู้ทำบัญชี และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ลักษณะแบบสอบถามทั้ง 2 ส่วนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เบื้องต้นด้วยค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรสาเหตุด้วยค่าสถิติ Variance Inflation Factor (VIF)
4. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์เงื่อนไขข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ตารางที่ 1 แสดงค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ตัวแปรอิสระ	X1	X2	X3	X4	X5	X6
ด้านการทำบัญชี (X1)	1.000					
ด้านการสอบบัญชี (X2)	.398**	1.000				
ด้านบัญชีบริหาร (X3)	.393**	.509**	1.000			
ด้านระบบบัญชี (X4)	.422**	.481**	.487**	1.000		
ด้านภาษีอากร (X5)	.576**	.397**	.408**	.529**	1.000	
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X6)	.447**	.420**	.358**	.411**	.494**	1.000

**มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ในภาพรวมมีค่าอยู่ระหว่าง 0.358** ถึง 0.576** ในทางสถิติแล้วหากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.3 หรือไม่สูงเกิน 0.8 จะถือว่าไม่ละเมิดข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยหรือที่เรียกว่า ไม่เกิดปัญหาค่าตัวแปรอิสระสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ (Multi Collinearity)

ตารางที่ 2 การทดสอบตัวแปรอิสระด้วยค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF)

ตัวแปรอิสระ	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
1. ด้านการทำบัญชี	0.609	1.643
2. ด้านการสอบบัญชี	0.666	1.502

ตัวแปรอิสระ	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
3. ด้านบัญชีบริหาร	0.617	1.620
4. ด้านระบบบัญชี	0.492	2.034
5. ด้านภาษีอากร	0.519	1.928
6. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.757	1.321

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร มีค่า Tolerance ต่ำสุด คือ 0.492 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 ในส่วนของ ค่า Variance Inflation Factor ของตัวแปรอิสระทั้ง 6 ด้านมีค่าอยู่ระหว่าง 1.321 ถึง 2.034 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 5 ดังนั้นตัวแปรอิสระทุกตัวแปรมีความเป็นอิสระกับตัวแปรอื่นที่เป็นตัวแปรอิสระด้วยกันจึงไม่เกิดปัญหาตัวแปรอิสระสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ (Multi Collinearity) ข้อมูลจากการสำรวจสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยได้

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ร้อยละ 74.6 มีอายุอยู่ในช่วง 40 - 49 ปี ร้อยละ 39.5 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67 และมีประสบการณ์ในการทำบัญชี 7 - 10 ปี ร้อยละ 83 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชี พบว่า สำนักงานบัญชีส่วนใหญ่จดทะเบียนสถานประกอบการในรูปแบบของบริษัทจำกัดมากถึงร้อยละ 61.6 มีพนักงานบัญชีทั้งหมด 11 - 20 คน ระยะเวลาในการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีส่วนใหญ่มีระยะเวลา มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.2 และมีจำนวนลูกค้าของสำนักงานบัญชีที่ให้บริการรับทำบัญชีอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่จำนวน 51 - 100 ราย ร้อยละ 52.4

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการทำบัญชี ($\bar{X} = 4.24$), ด้านภาษีอากร ($\bar{X} = 4.22$), ด้านการสอบบัญชี ($\bar{X} = 4.01$), ด้านบัญชีบริหาร ($\bar{X} = 3.99$), ด้านระบบบัญชี ($\bar{X} = 3.94$) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีพบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 3.46$), ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชี ($\bar{X} = 3.41$)

ด้านการประสานงานกับลูกค้า ($\bar{X} = 3.24$) และด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ($\bar{X} = 3.24$) ตามลำดับ

2. เพื่อตรวจสอบปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถ (ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ด้านการประสานงานกับลูกค้า ด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำบัญชี) ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีจังหวัดภาคใต้

2.1 สมมติฐานที่ 1 ความรู้ ความสามารถ (ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ด้านการประสานงานกับลูกค้า)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของความรู้ ความสามารถที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีด้านการประสานงานกับลูกค้า

ความรู้ ความสามารถของผู้ทำบัญชี	b	Std. Error (b)	β	t	Sig
ด้านการทำบัญชี (X_1)	.237	.117	.184	2.025	.044*
ด้านการสอบบัญชี (X_2)	.096	.108	.078	.893	.373
ด้านบัญชีบริหาร (X_3)	.094	.102	.083	.916	.361
ด้านระบบบัญชี (X_4)	.056	.106	.054	.528	.598
ด้านภาษีอากร (X_5)	.212	.104	.201	2.037	.043*
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6)	.130	.094	.113	1.390	.166

* $P < .05$, $a = .320$, $R^2 = .103$, $SE_{est} = .827$, $Adjust\ R^2 = .072$

จากตารางที่ 3 พบว่า ความรู้ ความสามารถของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับลูกค้า คือ ด้านการทำบัญชี และด้านภาษีอากร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านภาษีอากร ($\beta = .201$) มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติมากกว่าด้านการบัญชี ($\beta = .184$) ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.103 แสดงว่าความรู้ความสามารถด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านบัญชีบริหาร ด้านระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านปริมาณงานได้ร้อยละ 10.3 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) .827 โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_1 = 0.320 + 0.237X_1 + 0.096X_2 + 0.094X_3 + 0.056X_4 + 0.212X_5 + 0.130X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{y1} = 0.117X_1 + 0.108X_2 + 0.102X_3 + 0.106X_4 + 0.104X_5 + 0.094X_6$$

2.2 สมมติฐานที่ 2 ความรู้ ความสามารถ (ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของความรู้ ความสามารถที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

ความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี	b	Std. Error (b)	β	t	Sig
ด้านการทำบัญชี (X_1)	.001	.127	.001	.007	.995
ด้านการสอบบัญชี (X_2)	.111	.117	.084	.954	.341
ด้านบัญชีบริหาร (X_3)	.075	.111	.062	.679	.498
ด้านระบบบัญชี (X_4)	.047	.114	.042	.408	.684
ด้านภาษีอากร (X_5)	.275	.113	.244	2.439	.016*
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6)	.047	.102	.038	.460	.646

* $P < .05$, $a = .271$, $R^2 = .073$, $SE_{est} = .895$, Adjust $R^2 = .042$

จากตารางที่ 4 พบว่า ความรู้ ความสามารถของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี คือ ด้านภาษีอากรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.073 แสดงว่าความรู้ความสามารถด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านบัญชีบริหาร ด้านระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านปริมาณงานได้ร้อยละ 7.3 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) .895 โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_1 = 0.271 + 0.001X_1 + 0.111X_2 + 0.075X_3 + 0.047X_4 + 0.275X_5 + 0.047X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{y1} = 0.127X_1 + 0.117X_2 + 0.111X_3 + 0.114X_4 + 0.113X_5 + 0.102X_6$$

2.3 สมมติฐานที่ 3 ความรู้ ความสามารถ (ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของความรู้ ความสามารถที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี

ความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี	b	Std. Error (b)	β	t	Sig
ด้านการทำบัญชี (X_1)	.220	.100	.199	-2.192	.030*
ด้านการสอบบัญชี (X_2)	.260	.092	.244	2.817	.005*
ด้านบัญชีบริหาร (X_3)	-.037	.088	-.038	-.424	.672

ความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี	b	Std. Error (b)	β	t	Sig
ด้านระบบบัญชี (X_4)	-.137	.090	-.153	-1.515	.132
ด้านภาษีอากร (X_5)	-.059	.089	-.065	-.665	.507
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6)	.021	.080	.021	.261	.795

* $P < .05$, $a = .331$, $R^2 = .109$, $SE_{est} = .708$, Adjust $R^2 = .079$

จากตารางที่ 5 พบว่า ความรู้ ความสามารถของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี คือ ด้านการทำบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการตรวจสอบ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการตรวจสอบ ($\beta = .244$) มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามมากกว่าด้านการบัญชี ($\beta = .199$) ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.109 แสดงว่าความรู้ความสามารถด้านทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านบัญชีบริหาร ด้านระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านปริมาณงานได้ร้อยละ 10.9 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) .708 โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_1 = 0.331 + 0.220X_1 + 0.260X_2 - 0.037X_3 - 0.137X_4 - 0.059X_5 + 0.021X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{y1} = 0.100X_1 + 0.092X_2 + 0.088X_3 + 0.090X_4 + 0.089X_5 + 0.080X_6$$

2.4 สมมติฐานที่ 4 ความรู้ ความสามารถ (ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำบัญชี)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของความรู้ ความสามารถที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำบัญชี

ความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี	b	Std. Error (b)	β	t	Sig
ด้านการทำบัญชี (X_1)	.169	.146	.104	1.157	.249
ด้านการสอบบัญชี (X_2)	.122	.134	.078	.911	.364
ด้านบัญชีบริหาร (X_3)	.177	.128	.124	1.388	.167
ด้านระบบบัญชี (X_4)	.114	.131	.086	.865	.388
ด้านภาษีอากร (X_5)	.406	.130	.304	3.131	.002*
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6)	.025	.117	.017	.214	.831

* $P < .05$, $a = .357$, $R^2 = .127$, $SE_{est} = 1.029$, Adjust $R^2 = .098$

จากตารางที่ 6 พบว่า ความรู้ ความสามารถของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำบัญชี คือ ด้านภาษีอากรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.127 แสดงว่าความรู้ความสามารถด้านการทำบัญชี ด้านการตรวจสอบ ด้านบัญชีบริหาร ด้านระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านปริมาณงานได้ร้อยละ 12.7 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) 1.029 โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_1 = 0.357 + 0.169X_1 + 0.122X_2 + 0.177X_3 + 0.114X_4 + 0.406X_5 + 0.025X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{Y1} = 0.146X_1 + 0.134X_2 + 0.128X_3 + 0.131X_4 + 0.130X_5 + 0.117X_6$$

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ สามารถอภิปรายผลได้เป็น 2 ส่วนดังนี้

1.1. ความรู้ ความสามารถของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านบัญชีบริหาร ด้านระบบบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรศน์ กายพันธ์และคณะ ที่ศึกษาเรื่องปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคใต้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพมีการใช้ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการใช้ความรู้ทางวิชาชีพด้านการวางระบบบัญชี ด้านการวางแผนภาษีอากร ด้านการจดทะเบียนนิติบุคคล ด้านงานตรวจสอบบัญชี อยู่ในระดับมากทุกด้าน (ปรศน์ กายพันธ์ และคณะ, 2558) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ วุฒิกนกกาญจน์ ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า การใช้ความรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก (กนกวรรณ วุฒิกนกกาญจน์, 2560) นอกจากนี้ปัจจัยความรู้ด้านการทำบัญชีผู้วิจัยพบว่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร เพ่งพิศ ที่ได้ศึกษาเรื่องปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร และพบว่า มีการใช้ความรู้ทางด้านการทำบัญชีมากที่สุดในการจัดทำงบการเงิน (สุภาพร เพ่งพิศ, 2553) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีชัย อรุณฉัตร และชุมพล รอดแจ่ม ที่ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการของเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศอยู่ในระดับมาก (ทวีชัย อรุณฉัตร และชุมพล รอดแจ่ม, 2560)

1.2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลกรณ โฆษิตคณิน และคณะ ได้ศึกษาเรื่องปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน (ชลกรณ โฆษิตคณิน และคณะ, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของมาริษา ทิพย์อักษร ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าปัญหาของผู้ทำบัญชีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง (มาริษา ทิพย์อักษร, 2554) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศนิ ภายพันธ์ และคณะ ที่ศึกษาเรื่องปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการจัดทำบัญชีทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการติดต่อประสานงานกับลูกค้า ด้านการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และด้านการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี (ปรีศนิ ภายพันธ์ และคณะ, 2558)

2. จากผลการวิจัยความรู้ความสามารถที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดภาคใต้ มี 3 ด้าน จากความรู้ความสามารถทั้งหมด 6 ด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1. ความรู้ความสามารถด้านการบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีด้านการประสานงานกับลูกค้า และด้านมาตรฐานการบัญชี ความรู้ความสามารถของนักบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพงานบัญชี ซึ่งตามกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 (2557) ได้กำหนดไว้ว่าความรู้ทางการเงิน การเงินและการรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย การประยุกต์ใช้หลักการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRSs) หรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายการค้าและเหตุการณ์ต่าง ๆ นโยบายการบัญชีที่ใช้จัดทำงบการเงิน การจัดทำงบการเงิน การจัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศหรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง การตีความงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การตีความรายงานต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน ทั้งนี้อุปนิสัยของนักบัญชีเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ต้องเป็นผู้ที่รับฟังเหตุผลของผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีและความสำคัญในการทำงานเป็นทีม มีการสื่อสาร มีความพร้อมด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และนักบัญชีต้องมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพิ่มพูนความรู้ทางการเงินรวมทั้งทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีเพื่อให้ผลปฏิบัติงานที่ได้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีไทยและหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและความสำเร็จในการปฏิบัติงาน งานที่ได้มีความถูกต้องเชื่อถือได้ทันต่อเวลา (Somanathan, E. & P.H. Rubin, 2002); (ปรีศนิ ภายพันธ์และคณะ เหมมันต์, 2557) นักบัญชีต้องมุ่งมั่นในการพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ทางการเงินรวมทั้งทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีเพื่อให้ผลปฏิบัติงานที่ได้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี

ไทยและหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน งานที่ได้มีความถูกต้องเชื่อถือได้ทันต่อเวลา (จิตติมา ขำคำ และคณะ, 2562)

2.2. ความรู้ความสามารถด้านการสอบบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีด้านมาตรฐานการบัญชี หากผู้ทำบัญชีมีความรู้ความสามารถทาง การตรวจสอบ แสดงให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีมีความรู้และเข้าใจในส่วนของมาตรฐานการบัญชีเป็นอย่างดี เนื่องจากการจะตรวจสอบได้ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านการ ตรวจสอบและด้านการจัดทำบัญชี ซึ่งในเรื่องของการจัดทำบัญชีจะต้องจัดทำให้เป็นไปตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และเมื่อตรวจสอบก็ต้องตรวจสอบว่างบการเงินได้จัดทำขึ้น ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งก็คือมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (นิพนธ์ เห็นโชค ชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร, 2563)

2.3. ความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากรส่งผลต่อประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีด้านการประสานงานกับลูกค้า ด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี และ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชี ความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากร เป็นปัจจัยต้น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ซึ่งงานวิจัยของ สุภาพร เพ่งพิศ ที่ได้ ศึกษาเรื่องปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร พบว่า การใช้ความรู้ ด้านวิชาชีพด้านการบัญชีภาษีอากรในการยื่นแบบภาษีเพื่อนำส่งกรมสรรพากรเป็นปัจจัยที่มี ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสองรองจากความรู้ทางด้านการทำบัญชี (สุภาพร เพ่งพิศ, 2553) ผู้ทำบัญชี จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเป็นอย่างดี เนื่องจากรายการทางธุรกิจต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับภาษีอากรประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีข้อกำหนดที่แตกต่างกัน ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย ภาษีอากร จะช่วยให้กิจการสามารถทำการวางแผนด้านภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดจากการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อกำหนดของกฎหมาย (ปรีศนิ ภัยพันธ์ และคณะ, 2558)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 ความรู้ ความสามารถด้านภาษีอากรที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้

ความรู้ ความสามารถด้านภาษาอากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับลูกค้า ด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำบัญชี ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ ดังนั้นผู้ทำบัญชีจึงควรให้ความสำคัญ และพัฒนาความรู้ของตนเองในด้านภาษาอากรอย่างต่อเนื่อง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับลูกค้า และด้านมาตรฐานการบัญชี ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านการทำบัญชี ด้านภาษาอากร และด้านการสอบบัญชี ซึ่งความรู้ด้านภาษาอากรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีมากที่สุด ทั้งส่งผลในด้านการประสานงานกับลูกค้า ด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี และด้านเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชี ความรู้ทางด้านภาษาอากรเป็นสิ่งที่นักบัญชีไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เป็นความรู้ที่สำคัญคู่ควบกับความรู้ทางการบัญชีที่ผู้ทำบัญชีต้องมี และยังต้องพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งกรมสรรพากรมักจะออกประกาศเกี่ยวกับภาษาอากรในเรื่องต่าง ๆ ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องและรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ดังนั้นผู้ทำบัญชี ซึ่งถือเป็นมืออาชีพทางการบัญชีจึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือ และไว้วางใจจากผู้รับบริการ ทั้งยังเป็นการยึดมั่นตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเรื่องของความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานอีกด้วย การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องของผู้ทำบัญชียังนอกจากจะสร้างความเป็นมืออาชีพให้แก่ผู้ทำบัญชีแล้วยังเป็นการยกระดับมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานบัญชี ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพในอนาคตได้อีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุนสนับสนุนงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ปีการศึกษา 2563

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ วุฒิกนกกาญจน์. (2560). ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารสยามวิชาการ มหาวิทยาลัยสยาม, 18(31), 1-19.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562). ข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ประจำเดือนตุลาคม 2562. เรียกใช้เมื่อ 10 กรกฎาคม 2563 จาก https://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=433

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2563). รายชื่อสำนักงานบัญชีคุณภาพในภาคใต้. เรียกใช้เมื่อ 10 กรกฎาคม 2563 จาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=6167
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2563). รายชื่อสำนักงานบัญชีในแต่ละจังหวัด. เรียกใช้เมื่อ 10 กรกฎาคม 2563 จาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469403169
- จิตติมา ขำดำ และคณะ. (2562). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานของนักบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด. วารสารนักบริหาร, 39(2), 52-65.
- ชลกนก ไชยจิตตนิ และคณะ. (2560). ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(3), 2138-2151.
- ทวิชชัย อรรถฉัตรและชุมพล รอดแจ่ม. (2560). ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2563). การสอบบัญชี. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: ที พี เอ็น เพรส.
- ปรีศนี กายพันธ์และคณะ. (2558). ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคใต้. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- ปรีศนี กายพันธ์และธนธิ์ เหมมันต์. (2557). นักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารการจัดการ, 3(3), 14-21.
- ปาริชาติ มณีมัยและคณะ. (2559). คุณภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีขนาดกลางและขนาดย่อยของไทย. วารสารการจัดการสมัยใหม่, 14(1), 118-128.
- พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543. (2543). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 41 ก (12 พฤษภาคม 2543).
- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มาริษา ทิพย์อักษร. (2554). ปัญหาของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). การแจ้งชั่วโมงพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง CPD. เรียกใช้เมื่อ 9 พฤศจิกายน 2563 จาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/67987>

- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง). เรียกใช้เมื่อ 9 พฤศจิกายน 2563 จาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/OQdg2sK1Bf.pdf>
- สำนักกำกับดูแลธุรกิจ. (2553). ปัญหาและข้อบกพร่องที่พบในธุรกิจรับทำบัญชีในปริมาณสูง. เรียกใช้เมื่อ 8 กันยายน 2563 จาก https://www.excelthai.com/2010/01/blog-post_22.html
- สุภาพร เฟ่งพิศ. (2553). ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric Theory*. New York: McGraw-Hill.
- Rorinelli, R. J. & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2(1), 49-60.
- Somanathan, E. & P.H. Rubin. (2002). The Evolution of Honesty. *Journal of Economic Behavior and Organization*, 54(1), 1-17.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.